

За разлика от овчарските свирки, кавала и гайдата, със зурни не се управляват животни от пастирите, но зурнаджийско-тъпанджийските формации със силния си и пробивен звук “управляват” големи групи от хора. Някога са водили армии, днес – дружини от маскирани участници в зимните обреди, сватбари, участници в шествия и дефилета на фестивали, манифестации, митинги.

В съвременните контексти на употреба при зурнаджийската музика преобладават музикално-приложните функции. Повече от всичко друго зурните се използват за масови забавления и празници, за съпровод на танци, в концертни програми.

Съвременните културни условия предлагат нови изпълнителски контексти за зурнаджийско-тъпанджийските ансамбли. Музиката им се десакрализира, десинкретизира, но включвайки се като съставка в нови синтези, продължава да функционира с атрактивността и развлекателността си като част от съвременната празничност. Новите контексти променят и самата музика. Поощряват се техническата виртуозност и ярките индивидуални стилове на музикантите, като същевременно по-високо от верността към традицията се цени новото, модерното, изненадващото. Сцената променя структурата на зурнаджийската музика. Музикантите подчиняват изпълнението си на хореографски решения, появява се несвойствено за традицията музикално мислене и вербализиране на музиката. Зурнаджията Селим казва: “Това е “Кьоролу” – кара около 36 такта” и в обяснението му се разчита определянето на зурнаджийската музика като функция на сценичния танц, структурирането ѝ според продължителността и драматургията на танца. Записаната върху различни носители зурнаджийска музика също е с различна от традиционната структура. Срещу неограничените във времето, многократно повтаряни, варирани и импровизирани музикални мотиви и по-големи построения в традицията, съвременността налага редукции в продължителността и структурирането на музикалния материал. Типичното за традицията музикално протичане – неограничено комбиниране, рекомбиниране и вариране на различни музикални построения, наподобяващо потпури (*китки*), в някои ситуации е заменено с ограничени във времето изпълнения – отделни *парчета*. Предпочитано е цветето, не китката. И това цвете трябва да е с неповторим и екзотичен аромат. Затова при запис Шеин превръща танцовата музика на *Ески мангусар* в концертна пиеса, а племенникът му Самир като Иво Папазов свири танцовите мелодии в толкова бързи темпа, че е невъзможно да бъдат изтанцувани.